

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát
Koperníkova 26, 301 00 Plzeň**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-1225/25-P
Sp. zn. ČŠIP-S-269/25-P

Název	Dětský domov, Tachov
Sídlo	Petra Jilemnického 576, 347 01 Tachov
E-mail	dd.tachov@atlas.cz
IČO	70 842 558
Identifikátor	600 028 801
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zdeněk Kropáč
Zřizovatel	Plzeňský kraj
Místo inspekční činnosti	Petra Jilemnického 576, Tachov
Inspekční činnost na místě	20. 10. – 21. 10. 2025

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu školského zařízení a jeho souladu s právními předpisy podle §174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Dětský domov, Tachov (dále „zařízení“, „domov“), vykonává činnost dětského domova a školní jídelny. Nejvyšší povolený počet lůžek v domově byl stanoven na 32. Výchova a vzdělávání probíhají ve dvou místech poskytovaných služeb. Tři rodinné skupiny (dále „RS“) jsou umístěny v areálu domova v ulici Petra Jilemnického, jedna se nachází v bytové jednotce v Kostelní ulici. Zařízení disponuje pěti sociálními byty, z nichž čtyři jsou aktuálně využity k bydlení pro zletilé nezaopatřené osoby.

K datu inspekční činnosti bylo v zařízení umístěno celkem 32 dětí. Z celkového počtu mělo osm z nich diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby. Tři zletilé nezaopatřené osoby vzdělávající se ve střední a vysoké škole byly v péči zařízení na základě smlouvy o setrvání v domově do ukončení přípravy na povolání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel zařízení má dlouholeté zkušenosti s prací v zařízení ústavní a ochranné výchovy, pro svou pozici splňuje kvalifikační podmínky. Při řízení domova uplatňuje demokratické principy a otevřenou komunikaci. Využívá zejména každodenních kontaktů se svou zástupkyní a sociální pracovníci, na něž přenesl část kompetencí v oblasti vedení a kontroly práce pedagogických pracovníků. Uplatňovaný systém řízení je funkční vzhledem k transparentnosti, srozumitelnosti, vymezeným kompetencím a odpovědnostem zaměstnanců.

Rozvoj zařízení stanovil ředitel v koncepčních záměrech, které obsahují realistické cíle v oblasti materiální, personální i vzdělávání. Cílem strategie je připravit děti pro samostatný život, začlenit je do společnosti, vytvořit v zařízení přirozené pozitivní vztahy a kontakt s okolním světem, úzce spolupracovat s rodinou dítěte. Stanovené cíle rozvoje zařízení ředitel postupně naplňuje. Pro dosažení své vize provádí konkrétní kroky, které jasně a přesvědčivě vedou k realizaci vytýčených cílů koncepce. Vzdělávání dětí umístěných v domově je uskutečňováno dle školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“), který srozumitelně a realisticky nastavuje úroveň jednotlivých kompetencí dětí pro každou věkovou skupinu. Navazující roční plán výchovně vzdělávací činnosti obsahuje široké spektrum činností, metod a forem práce nutných k dosažení cílů v ŠVP. Poskytovaná péče je systematická, nechybí propojenost deklarovaných kompetencí dětí v ŠVP se stanovenými cíli v programech rozvoje osobnosti dětí (dále „PROD“) a aktivitami k jejich dosažení v týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti.

Organizačně je zařízení členěno na jednotlivé úseky, za které odpovídají pověřeni pracovníci. V dokumentech domova jsou jasně stanovena pravidla bránící zneužití moci a postavení pracovníků vůči dětem nebo osobám odpovědným za výchovu, jejich dodržování je vedením pravidelně kontrolováno. Denní režim respektuje obecné psychohygienické i didaktické zásady, je přizpůsoben dnům školního vyučování i dnům volna. Zařízení vytváří podmínky pro soužití sourozenců. Pokud ze závažných důvodů není možné jejich společné umístění v jednom pokoji, zajišťují zaměstnanci mezi sourozenci pravidelný osobní kontakt.

Oporou pro efektivní řízení jsou jednání pedagogické rady, provozní porady a každodenní kontakt s pedagogickými pracovníky. Vnitřní kontrolní systém postihuje všechny činnosti domova i sledování podmínek, průběhu a výsledků činnosti. Kontrolní činnost zajišťuje ředitel a jeho zástupkyně. Z jednotlivých zjištění jsou následně vyvozována účinná opatření. Zařízení má nastavená jasná pravidla k jednotlivým činnostem i k přenosu informací

(elektronický systém), která jsou v souladu s jeho strategií. Systém předávání informací o dětech mezi pedagogickými pracovníky je účinný (prostřednictvím deníků a osobních jednání) a jejich výchovné působení jednotné. Z osobních spisů dětí vyplývá, že informování osob odpovědných za výchovu je prováděno v požadovaném rozsahu např. při jejich návštěvách, na požádání, při řešení okolností prázdninových pobytů.

Od minulé inspekční činnosti došlo k minimální obměně pedagogického sboru. Vychovatelé, kteří nesplňují předpoklad pro výkon přímé pedagogické činnosti, si předepsaným studiem kvalifikaci doplňují. Nekvalifikovanost pedagogických pracovníků negativně neovlivňuje kvalitu výchovného procesu. Všichni pedagogové splňují podmínku psychické způsobilosti a bezúhonnosti. Zařízení aktuálně nedisponuje pro potřeby dětí kompletním týmem odborných pracovníků, zejména vlastním psychologem a etopedem. Ředitel tuto situaci řeší využíváním externích pracovníků. Zařízení vytváří velmi dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Vzdělávání je zaměřené na problematiku specifických problémů dětí v ústavní výchově, což napomáhá vychovatelům při řešení případných výchovných problémů dětí. Pro potřeby pedagogických pracovníků jako možnosti vnímat a reflektovat jinak vlastní práci nebo vzájemné vztahy nemá zařízení zajištěnu supervizi externím, nezávislým a kvalifikovaným supervizorem.

Prostorové a materiální podmínky zařízení jsou na dobré úrovni, vnitřní prostory jsou čisté, funkční a odpovídají potřebám běžného denního provozu. V uplynulém období došlo ke zlepšení materiálně technického vybavení společných prostor, byly provedeny drobné úpravy interiérů a modernizace zařízení, což mělo pozitivní vliv na kvalitu prostředí. Zahrada zařízení je udržovaná, nabízí vhodný prostor pro volnočasové aktivity. K financování své činnosti využívá zařízení hlavně finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu a zřizovatele. Významnou roli v celkovém hospodaření zařízení jsou pravidelně a dlouhodobě získávané finanční a věcné dary od sponzorů a dalších přispěvatelů. Tyto prostředky jsou vedením účelně využívány ke zvyšování kvality péče o děti, rozvoji výchovných a volnočasových aktivit a modernizaci vybavení.

Kromě obědů, které děti dostávají ve společné jídelně, si všechna ostatní jídla připravují samy v rámci svých skupin. Mají přitom možnost volby vlastního jídelníčku, nákupu surovin i samotné přípravy pokrmů. Díky tomu získávají cenné praktické zkušenosti nejen s vařením, ale i s dovednostmi důležitými pro samostatný život.

Zaměstnanci domova věnují pozornost zajištění bezpečného prostředí. Vstup do budovy je zabezpečen proti vstupu nepovolaných osob. Výchovné působení v oblasti bezpečnosti je založeno na pravidelném seznamování dětí s pravidly uvedenými ve vnitřním řádu a souvisejících dokumentech. Tento přístup přispívá k udržení nízké míry úrazovosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu inspekce byla hodnocena výchova a vzdělávání v RS napříč realizovanými činnostmi, které probíhaly v návaznosti na týdenní program. Výchovně vzdělávací činnost byla primárně zaměřena na poskytování takové míry samostatnosti RS, aby se její každodenní život co nejvíce přibližoval životu běžné domácnosti. Pedagogičtí pracovníci zařízení vycházeli ze znalostí a zkušeností jednotlivých dětí, respektovali jejich specifické potřeby i problémy a na jejich základě připravovali výchovné a vzdělávací programy, do kterých je zapojovali. Děti byly motivovány a vedeny ke vzdělávání, pravidelné domácí přípravě na školu, sebeobsluze, úklidu svých ložnic, sportovním, pracovním a výtvarným činnostem. Program byl uspořádán tak, aby odpovídal individuálním potřebám dětí, jejich věku, možnostem a dennímu režimu. Pozitivní, klidná a pohodová atmosféra, respektování

individuálního stavu a osobnosti dětí, dodržování pravidel a zohledňování jejich odlišných potřeb a schopností příznivě ovlivňovaly jejich výchovu a vzdělávání. Dostatek času i prostoru měly děti k relaxaci ve formě volných her a k zájmovým činnostem. Děti byly vhodně vedeny k aktivnímu řešení problémů, k odpovědnosti za výsledek své práce, k dokončení zadaného úkolu, k dodržování pořádku. Zavedené a dětmi dodržované správné pracovní návyky, společně s aktivitami cílenými na kultivaci vztahů mezi nimi, vytvářely vhodný předpoklad pro rozvoj pracovních a sociálních kompetencí. Podporovány byly i další kompetence, zejména komunikativní a k učení.

RS byly tvořeny dětmi různého věku, což odpovídalo skladbě běžných rodin a vytvářelo přirozené prostředí pro komunikaci, spolupráci a vzájemnou pomoc. Děti se při sledovaných činnostech chovaly spontánně, byly slušné nejen vůči sobě navzájem, ale i ke všem zaměstnancům. Při osobních rozhovorech oslovené děti uváděly, že byly se svými právy a povinnostmi seznámeny, jsou v zařízení spokojené, nesetkaly se s žádným ponižováním ani fyzickým trestáním nebo agresí způsobenou jiným dítětem ani zaměstnancem domova. Svůj pobyt zde hodnotily převážně pozitivně. Ke svému hodnocení, popřípadě k jiným záležitostem, které se jich týkají, se mají možnost vyjadřovat. Nejsou omezovány v přijímání návštěv, zařízení jim umožňuje samostatný pohyb formou vycházek. Vychovatelé posuzují možnost samostatných vycházek, jejich četnost a podobu upravuje vnitřní řád zařízení vzhledem k splnění povinností, věku a schopnostem dítěte. Denně mohou děti chodit do města i blízkého okolí domova, u starších dětí je možné po dohodě s vychovateli umožnit i večerní vycházku. Většina dětí pravidelně odjíždí na dovolenky ke svým rodinám.

Vychovatelé vedou děti k hospodaření s penězi, možnost s nimi nakládat mají děti vesměs dle vlastního uvážení, čímž poznávají jejich hodnotu.

Výchovu dětí vhodně doplňují např. jednodenní výlety a prázdninové pobyty, kulturní a sportovní akce, besedy a další všestranně zaměřené akce s cílem podpory občanských kompetencí. Rozvoj individuálních zájmů dětí umožňuje také podpora aktivního zapojení do zájmových kroužků organizovaných základními školami v Tachově a dalšími partnerskými institucemi, při kterých mají možnost ukázat své dovednosti, schopnosti a nadání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zařízení se cíleně zabývá výsledky výchovy a vzdělávání, podporuje rozvoj osobnosti dětí. Systém hodnocení je primárně založen na individuálním přístupu ke každému dítěti včetně důrazu na znalost jeho stavu a osobnosti. Pedagogičtí pracovníci denně monitorují poměry a vztahy mezi dětmi v RS a sledují vlivy, které na ně působí. Uplatňují u nich především slovní průběžné hodnocení. Pozitivně je hodnocen zejména důraz na samostatnost dětí, vzájemnou pomoc a prohlubování sourozeneckých vztahů nebo vedení mladších dětí staršími. Celkově hodnotí pedagogičtí pracovníci chování a jednání většiny dětí jako běžné, přiměřené věku, okolnostem a charakteru života v zařízení. Aktuální běžné problémy soužití řeší děti v RS s vychovateli a ředitelem neprodleně, obvykle bez písemných záznamů.

Osobní dokumentace dětí obsahuje průkazné záznamy o systematickém sledování rozvoje dětí. PROD, které zpracovávají kmenoví vychovatelé v předepsaných půlročních intervalech, obsahují hodnocení emočního vývoje dětí, jejich vlastností i hodnocení sociálních vazeb. PROD vycházejí z diagnostické zprávy etopeda. Z pozorování chování a jednání dětí je zřejmé, že se cíle většinou daří plnit. Při stanovování dalších výchovně vzdělávacích a rozvojových cílů uplatňují vychovatelé poznatky z pozorování dětí při organizovaných činnostech a spontánních projevech, přihlížejí k jejich možnostem

a potřebám (speciální vzdělávací potřeby, příprava na odchod do biologické rodiny, posilování samostatnosti při ukončování pobytu v domově, změny při vzdělávání). Po vyhodnocování na pravidelných poradách, jsou PROD v konkrétních oblastech doplňovány o další rozvojové cíle ve spolupráci s dětmi a často i s dalšími odborníky. Děti jsou vedeny k sebereflexi, která je předpokladem pro motivaci při změně chování.

Spoluspráva dětí je vedena formou pravidelných společných rozhovorů v jednotlivých RS za účasti vychovatele konajícího službu a ředitele v měsíčních intervalech. Tento způsob je vzhledem k umístění dětí postačující. Názorům dětí je věnována patřičná pozornost.

Průběžné výsledky vzdělávání ve školách, které děti navštěvují, jsou vychovateli sledovány při každodenní přípravě na vyučování. Vychovatelé se pravidelně informují ve školách o prospěchu a chování dětí, dochází na třídní schůzky, náznaky školní neúspěšnosti jsou operativně řešeny. Dětem s určitými výukovými problémy je věnována ze strany vychovatelů zvýšená pozornost při přípravě na vyučování, a to zejména individuální prací, důslednější kontrolou jejich přípravy, přezkušováním nebo doučováním. O průběhu a výsledcích vzdělávání jsou osoby odpovědné za výchovu dětí seznamovány zejména prostřednictvím telefonických nebo osobních kontaktů.

V prevenci rizikového chování je využívána řada činností a dalších aktivit. Preventivní program uvádí konkrétní způsoby řešení problematického nebo patologického chování dětí. V rámci prevence je kladen důraz na smysluplné využívání volného času dětí, osvojení sociálního chování, podporu zdravého životního stylu, zvýšení odolnosti dětí vůči rizikovému chování a sociálně patologickým jevům. K analýze a k přijetí vhodných opatření ke zjištěnému rizikovému chování využívá ředitel také externí odborné pracovníky. Rozvoji osobnosti dětí přispívají volnočasové činnosti. Děti navštěvují zájmové aktivity pořádané jinými subjekty, což minimalizuje jejich segregaci od okolního světa a umožňuje navazování vztahů s vrstevníky. Dopad realizovaných preventivních aktivit je průběžně sledován a vyhodnocován. Počet úteků ze zařízení je minimální. Domov využívá možnosti udělení pozitivních i negativních opatření ve výchově, výrazně převažují pozitivní.

Návštěvy osob zodpovědných za výchovu i osob blízkých jsou možné kterýkoli den po dohodě se zařízením. Návštěvy probíhají v prostorách zařízení, nebo i mimo domov. Děti nejsou omezovány v přijímání a odesílání korespondence, služebním telefonem mohou volat zákonným zástupcům i osobám blízkým.

Vzdělávání dětí připravujících se na budoucí povolání a zletilých nezaopatřených osob se uskutečňuje s důrazem na jeho úspěšné dokončení. Zletilí jsou systematicky vedeni k péči o domácnost a zajištění jejího chodu. Posilování jejich zodpovědnosti a samostatnosti i kompetencí pro začlenění do běžného života po ukončení péče je v zařízení účelně realizované.

Na odchod ze zařízení jsou děti postupně připravovány aktivní účastí na programech zaměřených na budoucí samostatný život, které jsou organizovány především neziskovými organizacemi. Dětem před odchodem z domova je poskytována poradenská, materiální i finanční pomoc, domov jim pomáhá při zabezpečení jejich zaměstnání a ubytování. Zařízení sleduje po ukončení pobytu dětí v domově jejich začlenění do společnosti, převážně v prvních letech jejich samostatného života se daří udržovat kontakty s mladými dospělými.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Významná obnova materiálně technických podmínek vnitřních i vnějších prostor zařízení.

Silné stránky

- Získané mimorozpočtové finanční prostředky dětského domova jsou účelně využívány k obohacení a rozšíření vzdělávací nabídky dětí. (1.5)
- Dětský domov intenzivně a účinně podporuje pravidelný kontakt s biologickou rodinou, zachování vazeb s ostatními blízkými osobami dětí, jejich společné aktivity s osobami odpovědnými za výchovu včetně poskytování poradenství. (2.2)
- Úspěšnost preventivních aktivit dětského domova v předcházení a eliminaci sociálně patologických jevů se v uplynulém období projevovala v jejich nízkém výskytu, závažnosti a kromě jiného i téměř nulové útekovosti dětí. (4.4)
- Dlouhodobá podpora dětí a zletilých nezaopatřených osob v dosahování vyššího vzdělání výrazně podporuje jejich následné úspěšné uplatnění na trhu práce a osamostatnění v běžném životě. (5.3)
- Smysluplné trávení volného času dětí je dětským domovem podporováno širokou nabídkou kroužků a aktivit, které probíhají mimo areál domova. (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Příležitostí ke zlepšení je zajištění externího, nezávislého a kvalifikovaného supervizora. (2.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Zajistit pedagogickým pracovníkům přístup k supervizi vykonávané externím, nezávislým a kvalifikovaným supervizorem, jako možnosti vnímat a reflektovat jinak vlastní práci nebo vzájemné vztahy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dokumentace školy podle § 28 odst. 1 školského zákona platná v tomto školním roce

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Drahůše Šefčíková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Miroslava Vlčková, školní inspektorka

Mgr. Petra Holopírková, kontrolní pracovnice

31. 10. 2025